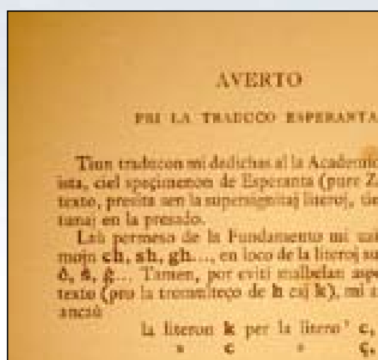
Horizon.*taal*

Jaargang 41 - nummer 235

Januari - februari 2009

Unicode en internet
(p. 4)

AVERTO

PRI LA TRADUCO ESPERANTA

"Adèle Kamm"
(p. 7)

Forpasis Stephan Lang
(p. 9)

www.esperanto.be

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
41ste jaargang.

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 234 54 33
Epost: horizon.taal#skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,
André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

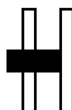
	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	12

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Elkorajn bondezirojn kaj ĉion bonan por 2009 !

Zoals geweten gaat dit tijdschrift over taalproblematiek en "Esperanto". De één merkt op dat je er nauwelijks of niet over hoort, terwijl er anderen zijn die er hun buik van vol hebben, zoals sommige overmatig gebombardeerde politici.) Tja, het is niet altijd makkelijk om op te komen voor een zaak en hierin een goed evenwicht te vinden. Eĉ guto konstante frapante... is wel juist, toch overdrijve men beter niet.

Maar ken je dat gevoel dat je al heel lang iets zoekt, het eindelijk vindt en het daarna plots overal opmerkt? Psychologen hebben hiervoor wellicht een theorie en een term hiervoor. In elk geval, wordt je aandacht - tenminste voor wat je zocht - verscherpt. En als je goed opmerkt, kun je op heel wat plekken Esperanto tegenkomen!

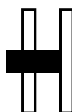
In de literatuur (o.a. Isabelle Allende - La casa de los espiritos); op televisie (de Franse actrice Mimy Matie speelde vorige week dat ze Esperanto kon spreken, ze vermeldde het tijdens een sollicitatiegesprek, bij haar talenkennis), in verschillende films, waarvan de laatste "Blade: Trinity"; in een computerspel (http://www.arcadebliss.com/escape-green-room.htm) vond ik onlangs zomaar een Esperanto-leerboekje in de boekenkast van een virtueel huis; restaurants met een Esperanto-naam, in kruiswoordraadsels enzovoort.

Eigenlijk is het Esperanto dus wel degelijk een deel van het dagelijks leven geworden. Ook steeds meer computerprogrammatuur en webstekken werden vertaald naar het Esperanto (Ipernity, Firefox, ...) en denk ook aan het grote Esperanto-gedeelte van wikipedia en de computerwoordenlijst (www.komputeko.net).

Bij deze wens ik iedereen te danken die het Esperanto gebruikt en zo een plaats geeft in deze wereld! Elkorajn bondezirojn kaj ĉion bonan por 2009 !!

Inhoud

Unicode en internet	*4*
"Adèle Kamm"	*7*
Forpasis Stephan Lang	*9*
Taalproblematiek	*10*
Clubprogramma's	*12*

Tot voor enkele jaren was het nog een probleem om de Esperantoletters, die niet op een gewoon toetsenbord voorkomen, vlot te typen. Nu nog worden vaak alternatieven gebruikt.

Hierbij dient trouwens vermeld dat niet alleen het Esperanto, maar ook sprekers van het Birmaans moeilijkheden ondervinden, en zij zijn wellicht niet de enigen! Ik heb bijvoorbeeld een Birmaan ontmoet die in Antwerpen woont. Hij schrijft brieven naar zijn familie in Birma op een gewoon blad papier en mailt of faxt dat via de computer door, omdat het de vlotste manier is. Hij heeft ook geen Birmaans toetsenbord. Er bestaan wel aangepaste programma's, maar er is blijkbaar nog een probleem met de compatibiliteit.

Wat het Esperanto betreft, had Zamenhof zelf de 'ch'-methode voorgesteld, waarin ĉ vervangen wordt door 'ch'. Dit werkte behoorlijk en de klanken ĉ en ŝ, geschreven als 'ch' en 'sh' komen ook nog eens overeen met de uitspraak in bijvoorbeeld het Engels, zoals in 'rich' en 'show'.

Deze combinatie bleek echter minder handig toen de computer meer en meer gebruikt werd, aangezien conversieprogramma's niet begrepen dat "senchava" (senc-hava = zinvol) niet geconverteerd diende te worden tot 'senĉava', of "bushaltejo" tot 'buŝaltejo' (mond-hogeplek of zoiets). Al werd dat probleem nadien opgelost, toch bleef dit soms nog tot onverwachte resultaten leiden, aangezien in het Esperanto woorden steeds ter plekke samengesteld worden.

Hiervoor werd de x ingevoerd, omdat die letter nog niet gebruikt werd in het Esperantoalfabet en dus ook niet voor problemen kon zorgen. Op het eerste gezicht... Maar niet zelden worden in teksten beide door elkaar gebruikt, en als je niet oppaste, werd "Luxemburg" geconverteerd naar "Lŭemburg", bijvoorbeeld in een brief waar het adres - vanwege de postdiensten die geen Esperanto kennen - wel in de originele taal moest zijn. Of in artikels waar plaatsnamen gebruikt werden die nog geen ingeburgerde Esperantonaam hadden. Een naam die wel bekend is in Esperantomiddens, maar die toch ook dikwijls vermangeld werd, is La Chaux-de-Fonds (La Chaŭ-de-Fonds). Hetzelfde gebeurde met o.a. Bordeaux (Bordeaŭ) en Linux (Linŭ).

Een andere manier was het hoedje gewoonweg naast de letter te plaatsen; hetzij ervoor, hetzij erna. Dit gebeurde zowel in de beginjaren als nu; evenals de apostrof-methode, waar de apostrof op de letter volgde.

Heel soms werden ook hoofdletters gebruikt ipv boventekens, dus renkontiGo, wat uiteraard niet kan voor een volwaardige tekst.

Een drastischer hervorming werd voorgesteld door AEIOU (en later TRENHA), dat het tijdschriftje "sidiju kai taipu" uitgaf, waarin zij pleitten om het probleem op de volgende manier op te lossen:

ĉ -> ch
ĝ -> j
ĥ -> kh
j -> y
ĵ -> zh
ŝ -> sh
ŭ -> w

Een voorbeeldje, overgenomen uit de website die het Nova Help-Alfabeto (NHA) aanprijst:

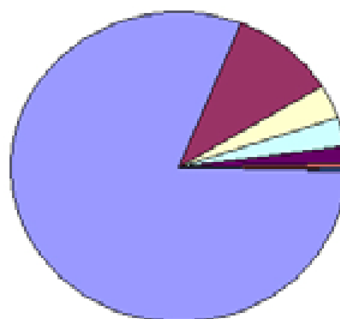
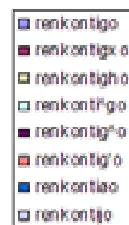
La pley uzata, samtempe la pley maldelikata sistemo, estis la x-kodo. Ji konsistis uzi la literon x anstatau ambau supersignoy. Ji insolente neglektis la konsilon de Zamenhof kay de lia Funda-

menta Help-Alfabeto (FHA) : anstatauigu kronan u per ordinara u. Sed la x-kodo anstatauigis jin per ux, sisteme kay senutile kreante monstroyn kiayn auxto, Euxropo . . . dum la formoy auto, Europo, klaras por chiuy. Al ili ya kondukis Zamenhof kay lia FHA . . . Ni ne insistu super la sama netaugeco de cx, gx, hx, jx, sx . . . Tiuy x-digramoy misformis la Internacian Lingvon per treege artefarita skribo: la literoy de Zamenhof tamen havis ekzistopravon, la novay digramoy respondis al nenio.

Uiteindelijk kwam in 1995 de software 'ĉapelilo' op de markt, met haar eigen lettertypes (30 in de eerste versie) en zelfs voorzien van spellingcontrole, zodat het probleem opgelost was, tenminste voor gebruikers van Windows. Ondersteuning voor internet kwam in een latere versie, eerst met de Latin-3-lettertypes, en uiteindelijk ook met Unicode.

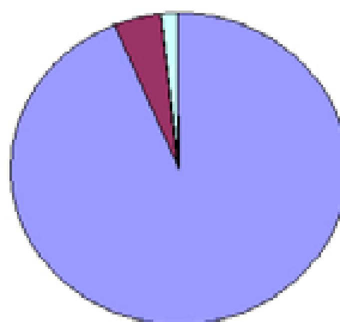
Begin jaren 2000 werd ook de niet-Esperanto-software zoals MS Word geschikt voor Esperanto, hoewel er geen spellingcontrole voor bestond. Vanaf Windows 2000 bleef de compatibiliteit van Ĉapelilo uit, en werden andere oplossingen gezocht en gevonden. Nu is Ek! een heel vaak gebruikt programma, aangezien de toetsenborden nog steeds niet versierd zijn met de Esperanto-letters en ALT-0230 toch niet handig is voor lange teksten. De openbronprogrammatuur OpenOffice, dat naar het Esperanto vertaald wordt, zal ook opnieuw spellingcontrole bieden.

Laten we nu eens kijken, hoe de kaarten nu verdeeld liggen. Op 15 november 2008 heb ik de verschillende alternatieven opgezocht via Google, die steeds ook het aantal gevonden resultaten vermeldt.

renkontiĝo	323.000
renkontigxo	40.700
renkontigho	14.700
renkonti^go	12.000
renkontig^o	6.620
renkontig'o	2.680
renkontiøo	1.090
renkontijo	31

Unicode blijkt dus de grote 'winnaar', of, anders gezegd, Esperanto. Op de tweede plaats komt de x-methode, ook al zijn er wel wat Esperanto-sprekers die het 'lelijke' uitzicht van woorden als "cxirkauxajxo" verafschuwen en die bij de 'ch'-methode zweren.

ĉirkaŭaĵo	79.100
cxirkauajxo	3.610
cxirkauxajxo	169
chirkauajho	1.280
chirkauhajho	7

neezee

Hieruit kunnen we zien dat de meesten het omgekeerde boogje van de aŭ gewoon weglaten. Zo'n 3% blijft die toch consequent gebruiken, ook al is er bij het lezen geen misverstand mogelijk. Doch, conversieprogramma's zouden ook hier weer fouten in kunnen maken. De meesten zijn immers 'gewend' aan het feit dat 'au' gewoon vervangen moet worden door 'aŭ'... MAAR: ook hier zijn uitzonderingen, zoals 'bahaulo' (aanhanger van het Bahaïsme), dat 'bahaŭlo' dreigt te worden. Wellicht zijn er ook meer voor de hand liggende voorbeelden te vinden.

Besluit: Unicode is de grote oplossing, en misschien komt er ooit nog een dag waarop toetsenborden ook gewoon de Esperantoletters vermelden?

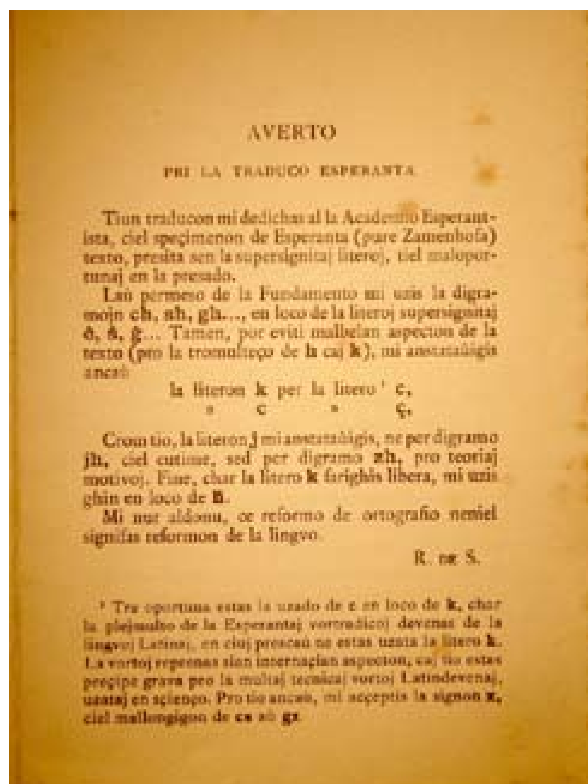
Lode Van de Velde

"Adèle Kamm"

Enkele maanden geleden kwam ik toevallig in het bezit van de roman "Adèle Kamm", van de Zwitserse auteur Paul Seippel (1858-1926), in Esperantovertaling door René de Saussure, verschenen in 1914. Een heel oud boek dus, maar interessanter was het volgende: de Saussure gebruikte namelijk zijn eigen methode om de Esperantoletters weer te geven.

De vertaler was trouwens een niet onbekend Esperantospreker, die zeker zijn bijdrage tot het Esperanto leverde, en tot de interlinguïstiek in het algemeen. Hij verliet echter op zeker ogenblik de Esperantobeweging om zich te wijden aan zijn eigen taalprojecten Antido en Esperantido, waarmee hij onder andere trachtte een midden-weg tussen Esperanto en Ido te vinden.

In het boek brengt hij zijn schrijfwijze aan als volgt:

AVERTO

PRI LA TRADUCO ESPERANTA

Tiun traducon mi dedichas al la Academio Esperantista, ciel specimenon de Esperanta (pure Zamenhofa) texto, presita sen la supersignitaj literoj, ciel maloportunaj en la presado.

Laŭ permeso de la Fundamento mi uzis la digramojn ch, sh, gh..., en loco de la literoj supersignitaj ĉ, ŝ, ĝ... Tamen, por eviti malbelan aspecton de la texto (pro la tromultego de h caj k), mi anstataŭigis ancaŭ

la literon k per la litero¹ c,
» c » ç.

Crom tio, la literon ĵ mi anstataŭigis, ne per digramo jh, ciel cutime, sed per digramo zh, pro teoriaj motivoj. Fine, char la litero k farighis libera, mi uzis ghin en loco de ĥ.

Mi nur aldonu, ce reformo de ortografio neniel signifas reformon de la lingvo.

R. de S.

¹ Tre oportuna estas la uzado de c en loco de k, char la plejmulto de la Esperantaj vortradicoj devenas de la lingvoj Latinaj, en ciuj prescaŭ ne estas uzata la litero k. La vortoj reprenas sian internacian aspecton, caj tio estas precipe grava pro la multaj teçnicaj vortoj Latindevenaj, uzataj en sciençoj. Pro tio ancaŭ, mi acceptis la signon x, ciel mallongigon de cs aŭ gz.

lode

WAARSCHUWING
over de Esperantovertaling

Deze vertaling draag ik op aan de Academie van Esperanto, als specimen van een (zuivere Zamenhofse) Esperantotekst, gedrukt zonder de letters met boventekens, die zo lastig zijn bij het drukken.

Zoals toegestaan door het Fundamento, gebruikte ik de digrafen **ch**, **sh**, **gh**... in plaats van de letters met boventekens **ĉ**, **ŝ**, **ĝ**... Doch, om het lelijke uitzicht van de tekst (omwille van het te overvloedig voorkomen van de **h** en **k**), verving ik ook

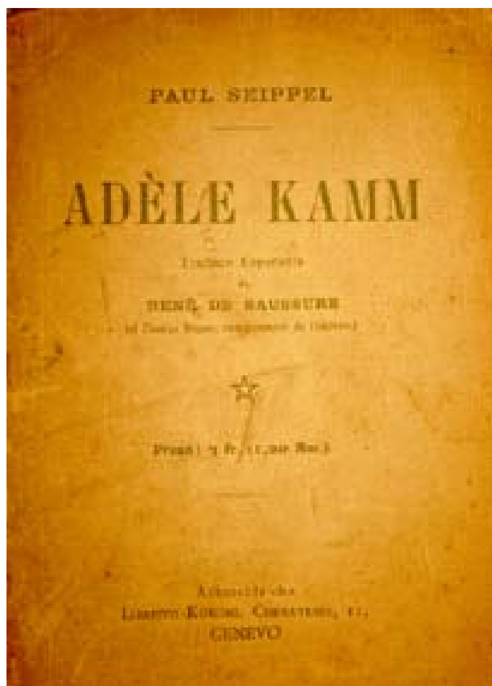
de letter **k** door de letter[1] **c**
>> **c** >> **ç**

Bovendien verving ik **ĵ** niet door het digraaf **jh**, zoals gebruikelijk, maar door het digraaf **zh**, omwille van theoretische redenen. Tenslotte, omdat zo de **k** vrijkwam, gebruikte ik deze in de plaats van de **ĥ**.

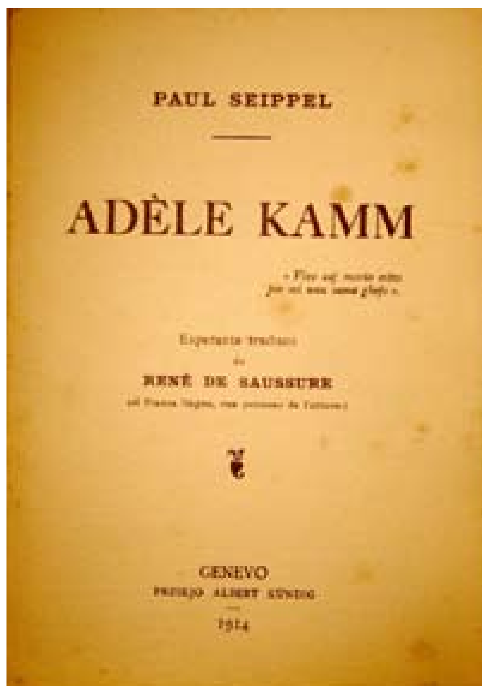
Rest me hier nog enkel aan toe te voegen, dat een hervorming van de orthografie op geen enkele wijze een hervorming van de taal betekent.

R. de S.

[1] Heel geschikt is het gebruik van **c** in plaats van **k** gezien het merendeel van de woordstammen van het Esperanto voortkomen uit de Romaanse Talen, waarin de letter **k** bijna niet gebruikt wordt. De woorden nemen opnieuw hun internationaal uitzicht aan, en dat is vooral belangrijk omwille van de vele Latijnse technische woorden in de wetenschap. Om deze reden, heb ik ook het teken **x**, als afkorting van **cs** of **gz** aanvaard.

lode

lode

Het boek is op typografisch vlak dus zeker een unicum. Bovendien staat op de kaft naast de prijs in Frank ook de prijs in Spesmilo (Sm) vermeld, de valuta die de vertaler René de Saussure zelf in 1907 had voorgesteld en die voor de Eerste Wereldoorlog ook effectief gebruikt werd, doch op zeer kleine schaal.

Bij deze durf ik dan ook volgende oproep te doen: als iemand van de lezers over het nodige vakmanschap beschikt om het boek te restaureren, zou ik dit zeer op prijs stellen.

Lode Van de Velde.

Forpasis Stephan Lang

Stephan LANG (origine Lang István) (naskiĝis en 1945, mortis la 13-an de decembro 2008) estis transilvania verkisto, kiu dum longa periodo de sia vivo loĝis en Nederlando.

Stephan Lang naskiĝis kiel Lang István en la hungara vilaĝo Kálmánd. Du jarojn poste lia naskiĝloko estis aldonita al Rumanio kaj estis renomita al Camin. Kiel studento en filozofio kaj juna verkisto li estis arestita de Securitate, la rumana sekreta polico. Li eksciis de interne, kio estas la torturĉambroj de la sekretaj servoj. Post kiam li estis liberigita, li ricevis malpermeson eldoni aŭ eldonigi siajn verkojn. Tri jarojn poste li sukcesis eskapi la diktaturon de Nicolae Ceauşescu tra Hungario al Jugoslavio.

Ekde 1975 Stephan Lang loĝis en Hago kaj studis en la Lernejo por Ĵurnalistiko en Utreĥto. Lang verkis eseojn kaj artikolojn pri la politika evoluo de Rumanio. Liaj plej famaj romanoj estas De “Transsylvanische Bruiloft” (La transilvania geedziĝo) kaj “De Mollenjager” (La talpoĉasisto). En lia unua romano “La transilvania geedziĝo” li priskribas sian fuĝon de malantaŭ la fera kurteno al Nederlando. En “La talpoĉasisto” (romano tradukita el la nederlanda al la hungara, ukraina kaj al Esperanto) li reliefigas ĉefe siajn gepatrojn. La scenejo de la intrigo estas malgranda transilvania vilaĝo, nelonge post la ekzekuto de Ceauşescu en 1989. Viro, kromnomata la talpoĉasisto (Stephan Lang mem), kiu fuĝis el Rumanio en 1975, revenas al la vilaĝo por lastfoje renkonti sian mortantan patrinon.

La lasta verko de Stephan Lang, “La talpoĉasisto”, estas havebla ĉe FEL kaj ĉe ĉiuj bonaj libro-servoj.

Stephan Lang: La talpoĉasisto. Tradukis Gerrit Berveling.

Eldonis Flandra Esperanto-Ligo, Antverpeno. 127 paĝoj kudritaj kaj tre fortike gluitaj. ISBN: 978 90 7706635 3.

Por mendi ĝin vi povas krozi rekte al la mendilo:

http://www.esperanto.be/cgi-bin/mal/Web_store/web_storeie.cgi?keywords=talpo

Taalvoordeel

Groot-Brittannië en Ierland halen groot financieel voordeel uit het feit dat Engels de bijna algemene voertaal in de Europese Unie geworden is. Bovendien halen zij nog aanzienlijke inkomsten door het geven van cursussen Engels. Michele Gazzola, onderzoeker aan de Universiteit van Genève, vindt het logisch dat dit zou gecompenseerd worden door een inhouding op de toelagen die deze landen van de EU ontvangen.

(The Guardian Weekly, 17.10.2008)

Geen Latijnse uitdrukkingen meer in officiële teksten

In Groot-Brittannië is verzet gerezen tegen het gebruik van Latijnse uitdrukkingen in officiële documenten. Het dreigend verbod ervan heeft dan weer een reactie uitgelokt van leraars Grieks en Latijn, die vinden dat dergelijke woorden volledig in het Engels geïntegreerd zijn.

(meerdere media, o.m. Metro (F), 5.11.2008)

Octrooi

Bij de bespreking van een wettekst over het Europees octrooi heeft het Belgisch Parlement de verplichting tot vertaling van buitenlandse octrooien in de Nationale talen versoepeld.

(www.dekamer.be, stuk 1430/001)

Kunsttalen

Voor wie Duits begrijpt: op http://einestages.spiegel.de/static/topicalbumbackground/3182/ nuqdaq oh puchpa e.html wordt een overzicht van kunststalen geven, met o.m. het „Onze Vader" in de besproken talen (sommige ook als geluidsbestand).

(www.spiegel.de, 27.11.2008)

Taalgrens

Begin december startte de TEC (de Waalse vervoersmaatschappij) een nieuwe buslijn tussen Henegouwen en enkele Oudenaardse industriegebieden. Er bleken echter nauwelijks reizigers te zijn. Een mogelijke verklaring is het gebrek aan publiciteit voor de nieuwe lijn, maar „TEC mag over de taalgrens geen Franstalige publiciteit voeren", verontschuldigt TEC-Info zich.

(Het Nieuwsblad, regionaal, 2 december 2008)

tuexperto com5

Tolken binnenkort overbodig?

Sommige congresorganisatoren zijn van mening dat de deelnemers aan hun congressen voldoende Engels kennen en dat tolken dus niet meer nodig zijn, behalve in Latijns-Amerika, China en Japan. Anderen vinden dat mensen hun kennis van het Engels vaak overschatten en dat het geld dat aan tolken besteed wordt, goed besteed is. De tolken zelf zijn er gerust in. Zij beschikken over diverse nieuwe hulpmiddelen die hen helpen in hun werk, maar automatische vertaling is nog veraf.

(AMI, november 2008)

Zeventalig

Deze zomer maakte het gemeentebestuur van New York bekend dat de stad voortaan in zeven

talen met de burgers zal communiceren: Engels, Spaans, Chinees, Russisch, Koreaans, Italiaans en Creool-Frans.

(Taalpeil, november 2008)

Engels in Brussel 1

„Neem nu Charles Picqué. Hij is de minister-president van een gewest met een internationaal karakter maar hij spreekt geen Engels, net als het merendeel van de Brusselse regering. In een internationale stad waar Engels de tweede taal is, maken de politici zich nog druk om de strijd tussen de Nederlandstaligen en de Franstaligen. Ondertussen loopt men achter de feiten aan en komt deze stad niet van de grond op internationaal niveau."

(Alain Deneef, lid van een Brusselse denktank, op www.knack.be, 25.11.2008)

Engels in Brussel 2

„We willen niet het Engels dezelfde administratieve status geven als het Nederlands of het Frans. Dat zit in de taalwetgeving vervat. Maar we willen wel het Engels op een praktische en pragmatische manier als onthaaltaal in de gemeentelijke en gewestelijke diensten aanbieden."

(Vlaams parlementslid Sven Gatz over het Liberaal Manifest voor een open stad, www.vldbrussel.be)

ESPERANTO

Spegulo

Het nieuwe driemaandelijkse tijdschrift „Spegulo" heeft zopas zijn eerste jaargang voltooid: 256 A5-pagina's. De initiatiefnemers - meestal uit Oost-Europa - willen thema's, zowel van binnen als buiten de Esperantowereld, diepgaander behandelen dan in de meeste tijdschriften of op blogs mogelijk is, en vooral het Esperanto uit zijn maatschappelijk isolement halen.

Meer informatie en abonnementsvoorwaarden op www.hejme.com.pl.

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"

www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperanto-huis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

vrijdag 2 januari:
Het clublokaal is gesloten, er is geen vergadering

vrijdag 9 januari:
nieuwjaarsreceptie (met hopelijk enkele buitenlandse gasten)

vrijdag 16 januari:
Kimie Markarian -Oszawa uit Japan, wonende in Londen, leert ons de bereiding van sushi, een gekend japans gerecht.

vrijdag 23 januari:
voordracht over: " de zon, onze eigen ster" met fotoprojectie van Bernard Larue

vrijdag 30 januari:
conversatieronde

vrijdag 6 februari:
Marek Blahus over grammaticacontrole per computer

vrijdag 13 februari:
jaarvergadering

vrijdag 20 februari:
Eddy Raats toont foto's over bergbeklimmen (heeft datum van deze voordracht nog niet bevestigd)

vrijdag 27 februari:
conversatieronde

BRUGGE - Paco kaj Justeco

Wie onze electronische circulaire wil ontvangen, kan dit via een eenvoudig mailtje aanvragen aan Heidi.Goes#gmail.com. Deze verschijnt 4 tot 6 keer per jaar.

Voor verdere info, gelieve Johan Van Eenoo (050 20 84 42) of Heidi Goes (050 67 51 78) te contacteren.

Nieuwjaarsfeest 2009

Zaterdag 24 januari 2009 om 11.00 u.: nieuwjaarsfeest van Paco kaj Justeco, in Hof van Watervliet, Oude Burg 27, 8000 Brugge. We beginnen met een voordracht door Angelos Tsirimokos over Europa. Daarna gaan we samen eten in een nabijgelegen maar later nader te bepalen restaurant. Omdat we willen reserveren voor de maaltijd, vragen we om ten laatste op 18 januari in te schrijven bij Heidi Goes, bij wie ook verdere inlichtingen te bekomen zijn (zie gegevens op laatste pagina). Ook niet-Bruggelingen welkom!

Noteer ook alvast: 16 mei bezoeken we de tentoonstelling "Karel de Stoute. Pracht en praal van Bourgondië"

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk#skynet.be

GENT – La Progreso

http://www.esperanto.be/gent

Vrijdag 23 januari:
jaarvergadering met etentje.

Woensdag 18 februari 19.00u: “
Librovespero”, wie een interessant boek las en er met de leerlingen van de cursus over van gedachten wil wisselen, is steeds welkom.

KALMTHOUT - La Erikejo

http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in het Parochiecentrum van Heide (naast de kerk, vlakbij het NMBS-station Heide) tenzij anders vermeld.

Donderdag 15 januari:
Bestuursverkiezing en conversatie-oefening; alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over het voorbije jaar. “Belangrijke of opvallende gebeurtenissen in 2008”.

KAPELLE – Esperanto-Grupo “Meza Zelando”

Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

esperanto.kortrijk#esperantoland.org

LEUVEN - Esperanto 3000

http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven.
Info: Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320, Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12.
rogergoris#versateladsl.be

Woensdag 14 januari:
Vespero 3000: Volapük
zaterdag 7 februari:
Talenfestival: Spreken over passie - Spreken over kunst
Woensdag 11 februari:
Voordrachtavond: Mars

OOSTENDE - La Konko

Cursus gevorderden o.l.v. Germain Pirlot : elke maandag 14u30 - 16u30
Gespreksavonden o.l.v. Marc Cuffez : woensdag 19-21u : 14 en 28 januari, 11 en 25 februari

Alle activiteiten gaan door in de Vercamers-school, Northlaan 14 te Oostende. Meer info : Marc Cuffez, voorzitter via 0486 362365 of marc.cuffez#telenet.be; Flory Witdoeckt, onder-voorzitter via 059 702914 of flory2#witdoeckt.be

TIENEN – La Hirundo

http://home.tiscali.be/lahirundo/

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen.
Tel en fax: 016 / 81 52 46,
e-post: bert.boon#skynet.be

antionio martinez

RADIO-UITZENDINGEN IN HET ESPERANTO.

Op http://www.akueck.de/eodx.htm vind je een volledig overzicht van de frequenties en tijdstippen van de radio-uitzendingen.

Consulteer hier het archief van opgenomen uitzendingen: http://radioarkivo.org

LA 2-A MEZORIENTA KUNVENO

Iznik, Turkujo,
3-7 aprilo 2009

La prezoj estas absolute malaltaj kaj la lokoj absolute vidindaj.
La programo estos tre riĉa kaj la renkontiĝo kun la mezorientaj esperantistoj estos neforgesinda. Vi kontribuos al la renkontiĝo inter Okcidento kaj Oriento kaj al la unuaj komunaj iniciatoj de esperantistoj en Meza Oriento.

Eblas longigi la restadon kaj partopreni postkongreson.

http://arabujo.afriko.org/mk/starto.php
<mezorienta.kunveno#gmail.com>

Komisiono de UEA Meza Oriento kaj Norda Afriko

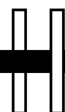
35A INTERNACIA SEMAJNO DE ESPERANTO

22 - 29 aŭgusto 2009

Sete (apud Montpellier) sud-Francio.

• Plurnivelaj kursoj • 50m de mediteranea plaĝo • ekskursoj • libroservo, ktp.

Inf.: Esperanto Kulturo kaj Progreso, 10, passage J.Ferry FR-34290 Servian, Francio,
tel/fakso: +33(0)4 67 39 16 30, rete: jf.passarella#free.fr

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen#esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco*, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge, tel. (0)50 675178 , heidi.goes#gmail.com
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk#skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent#esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk#esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#versateladsl.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters#skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain#skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe#pandora.be

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel.(072)5332344.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder* , Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie ALMELO.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88.
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
KAPELLE Zelanda Esperanto-grupo Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus#zonnet.nl
ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/*La Migranto* Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal#planet.nl.
TERNEUZEN Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.
ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det#digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 234 54 33. Epost: info#fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 Epost: fleja#esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba#telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein,17 B-3300 Kumtich- Tienen, stein.hautekees#advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. Epost: mardelforge#brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
EsperantoNederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario#esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. Epost: uea#inter.nl.net.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo#yahoo.com
Ondervoorz.:	Flory Witdoeckt, Wapenplein 17 - 8, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory#witdoeckt.be
Penningm.:	Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459, 2140 Borgerhout, h.vdsteen#scarlet.be
Secretaris:	Kevin De Laet, Muizenstraat 5/3, 2060 Antwerpen, KevinDL#hotmail.com
Bestuurslid:	Walter Vandenkieboom, Wapenplein 17 - 8,, 8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid:	Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge bart.demeyere#esperanto.be
Bestuurslid:	Yves Nevelsteen, Maaltebruggestraat 156A, 9000 Gent. Tel. 09/3307156, yves.nevelsteen#telenet.be

ISSN-0772-540 X Afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift

Universala Kongreso 1933

La Asocio

Finfine firmfundamenta historio!

Doktoro Ziko Van Dijk pretigis Esperantan libron, 304-paĝan. Ĝi ne estas "plena historio de Esperanto", sed tamen de la plej grava parto de ĝi, nome la historio, sub la ombrelo de UEA. Kaj nepre estas vere la unua nia historio, kiu havas firman sciencan bazon. Ziko funde esploris ĉiujn gravajn dokumentojn en la Centra Oficejo, kaj ne nur tiujn dokumentojn, sed ankaŭ multajn kiujn li ricevis de aliaj instancoj. Granda avantaĝo estas ke en multaj "historietoj" ambaŭ partioj povis konigi siajn argumentojn, kiuj ofte ne estas troveblaj en nia gazetaro! Ĉe konfliktoj en nia asocio ja tre ofte okazas ke unu en la koncernataj partioj estas buŝumita, pro manko de diskoniga organo!

Kiu volas paroli pri Esperanto-historio, kaj ne nur klaĉi "el la nuko", nepre bezonas seriozan studadon de tiu ĉi monumenta verko.

(pds)